

**ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΑΙΓΑΙΗΝΗΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ**

Της προτεροβάθμιου σφραγίδιου με την επωνυμία "Ομοσπονδία Ιδιωτικών και ιδεολογικών Ελλήνων", το οποίο εκφρωστείται νόμιμα και εδρεύει στην Αθήνα.

KATA

Του Ελληνικού Δημοσίου, όπως εκπροσωπείται νόμιμα από τον Υπουργό Παιδείας
αι Θρησκευμάτων που εδρείει στο Μαρούσι

Για να ανασταλεί η ισχύς

Της από 12 - 07 -2013 πράξης του αντιδίκου Φ.18/ 93893 /Δ/2013 με θέμα «Εφαρμογή των διατάξεων της ΠΥΣ 6/28-02-2012 (Α38)» και κάθε άλλη συναφής πράξη ή παράλειψη της διοικησης

Η προσβαλλομένη πράξη, υπό το πρόσχημα της ερμηνείας και εφαρμογής του άρθρου 1 παρ.6 του Ν.4046/2012 και της υπαριθμ. 6/28-02-2012 Π.Υ.Σ. (ΦΕΚ 38 Α) και στην ιδιωτική εκπαίδευση, κινητργεί όλες τις σχετικές με το εργασιακό καθεστώς των ιδιωτικών εκπαιδευτικών διατάξεις των άρθρων 30 και 33 του νόμου 682/1977.

Κατόπιν της πράξης αυτής έχουμε ασκήσει την από 16/7/2013 αιτηση ακύρωσης μας που έχει ως εξής:

ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΑΙΤΗΣΗ ΑΚΥΡΩΣΗΣ

Της δευτεροβάθμιου σωματείου με την επωνυμία "Ομοσπονδία Εκπαιδευτικών Ελλάδας", το οποίο εκπροσωπείται νόμιμα και εδρεύει στην

KATA

Του Ελληνικού Δημοσίου, όπως εκπροσωπείται νόμιμα από τον **Υπουργό Παιδείας** και Θρησκευμάτων που εδρεύει στο Μαρούσι

Για να ακυρωθεί

Η από 12 - 07 -2013 πράξη του αντιδίκου Φ.18/ 93893 /Δ/5/2013 με θέμα «Εφαρμογή των διατάξεων της ΠΥΣ 6/28-02-2012 (Α38)» και κάθε άλλη συναφής πράξη ή παράλειψη της διοίκησης

Η προσβαλλομένη πράξη, υπό το πρόσχημα της ερμηνείας και εφαρμογής του άρθρου 1 παρ.6 του Ν.4046/2012 και της υπ.αριθμ. 6/28-02-2012 Π.Υ.Σ. (ΦΕΚ 38 Α) και στην ιδιωτική εκπαίδευση, καταργεί όλες τις σχετικές με το εργασιακό καθεστώς των ιδιωτικών εκπαιδευτικών διατάξεις των άρθρων 30 και 33 του νόμου 682/1977.

Η εν λόγω πράξη διαλαμβάνει, επί λέξει, τα εξής:

«Ι.Α. Με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ.6 του Ν.4046/2012 «έγκριση Σχεδίων Συμβάσεων Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης...» (ΦΕΚ 28 Α/ 14-02-2012), οι ρυθμίσεις των παρ.28 και 29 του Ε' Κεφαλαίου και 4.1 του Κεφαλαίου 4, που περιλαμβάνουν ρυθμίσεις των Συγκεκριμένων Σχεδίων Συνεννόησης, κατέστησαν πλήρεις κανόνες ουσιαστικού δικαίου, επιτακτικού χαρακτήρα και άμεσης εφαρμογής. Περαιτέρω, με διάταξη της παρ.6. του ιδίου, ως άνω, άρθρου και νόμου, εξουσιοδοτήθηκε το Υπουργικό Συμβούλιο να ρυθμίζει, με αποφάσεις του, κάθε αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή των ως άνω, ουσιαστικών κανόνων.

Β. Με τις διατάξεις, τόσο του Ν.4046/2012 (παραγράφων 28 και 29 των Κεφαλαίων Ε και 41), όσο και της, κατ' εξουσιοδότησή του, εκδοθείστης υπ.αριθμ. 6/28-02-2012 Π.Υ.Σ. (ΦΕΚ 38 Α) όλες, ανεξαιρέτως, οι συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου, αδιακρίτως προσώπου μισθωτού και εργοδότη (ακόμη και των νομικών προσώπων που υπάγονται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα) των οποίων η λήξη τους ορίζεται με κριτήριο την. ηλικία. ή την. συμπλήρωση των προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως του μισθωτού, ή υπόκριντου ρήτρα μονήμότητας, μετετράπησαν

18/7/2013
35660
ΟΙ

σε συμβάσεις αορίστου χρόνου, υποκείμενες πλέον ως προς τη λύση τους, στους κανόνες της κοινής εργατικής νομοθεσίας του ν.2112/1920, όπως ισχύει.

Περαιτέρω, με την παρ.2 του άρθρου 5 της ανωτέρω Π.Υ.Σ., κάθε διάταξη νόμου, η οποία θεσπίζει όρους που υποκρύπτουν μονιμότητα ή ρήτρες μονιμότητας ή και προβλέπουν την εφαρμογή, αναλογική ή ευθεία διατάξεων του κώδικα περί Δημοσίων Υπαλλήλων καθίστανται πλέον ανενεργές και ανεφάρμοστες.

Π.Α. Με τις διατάξεις, εξάλλου του Ν.4093/2012 (ΦΕΚ 222 Α') ρυθμίστηκαν σε νέα βάση τα θέματα της γνωστοποιήσεως της έγγραφης προειδοποίησεως, που προηγείται της καταγγελίας συμβάσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου, αορίστου χρόνου, και των καταβαλλόμενου στον μισθωτό ποσού αποζημιώσεως, κατά περίπτωση, ενώ θεσπίστηκε και διάταξη αναγκαστικής προσαρμογής, στη ρύθμιση του νόμου αυτού, κάθε άλλης με ευνοϊκότερο περιεχόμενο για τους μισθωτούς εργασίας.

III. Με τις διατάξεις του Ν.682/1977 (ΦΕΚ 244 Α'), όπως ισχύει, οι συμβάσεις εργασίας των εκπαιδευτικών των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων, μετά την μετατροπή τους σε συμβάσεις αορίστου χρόνου, κατά τα σχετικά προβλεπόμενα στον ανωτέρω νόμο, υπό την ομαλή τους εξέλιξη λήγουν όταν ο ιδιωτικός εκπαιδευτικός συμπληρώσει το 70^ο έτος της ηλικίας του ή τις προϋποθέσεις της συντάξιοδότησης του και της λήψεως πλήρους συντάξεως, (άρθρο 30 παρ.1,2,3 και 4- 33 παρ.1,4 και 5). Με βάση τα δεδομένα αυτά, υποκρύπτουν, εν ταυτώ, ρήτρα μονιμότητας.

B. Με τις διατάξεις, εξάλλου, του Ν.682/77 (άρθρο 33 παρ. 5), σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρου 7 παρ.2 του Ν.817/1978 (ΦΕΚ 170 Α'), η προθεσμία προειδοποίησεως ενόψει καταγγελίας συμβάσεως αορίστου χρόνου ιδιωτικού εκπαιδευτικού είναι ενιαία, των δεκαπέντε (15) ημερών και η καταβαλλόμενη αποζημίωση στον μισθωτό υπολογίζεται βάσει της ενιαίας κλίμακας της παρ.5 του άρθρου 33 του Ν.682/77 (αποζημιώση με το μέτρο αποδοχών ενός μηνός κατ' έτος υπηρεσίας και μέχρι 25 ετών).

IV. Με βάση τις προπαρατιθέμενες διατάξεις: α) του Ν 4046/2012. β) της ντ' αριθμ. 6/2012 Π.Υ.Σ. και γ) του Ν.4093/2012, που συνιστούν πλήρεις κανόνες δικαιού, επιτακτικού χαρακτήρα και δημοσίας τάξεως και εν ταυτώ, κανόνες ειδικού σκοπού, καθολικής εφαρμογής και νεότερου νόμου, ως προς όλους τους παρέχοντες την εργασία τους με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου συνάγεται ότι δεν είναι ανεκτή πλέον, στο πλαίσιο των ως άνω διατάξεων, όπουιδήποτε αντιθέτη ρύθμιση στα ζητήματα που αυτές ρυθμίζουν (τροποποίηση συμβάσεων ορισμένου χρόνου σε αορίστου χρόνου, κατάργηση υποκρυπτώμενων ρήτρών μονιμότητας, καταγγελία κατά τις διατάξεις του Ν.2112/1920, όπως ισχύει προθεσμίες προειδοποίησεως και ύψος αποζημιώσεως) και συνεπώς, και αυτές του Ν.682/1977 και των λοιπών συναφών που ρυθμίζουν τα ίδια θέματα.»

Η εγκύλιος αυτή είναι ψευδοερμηνευτική και εν τοις πράγμασι κανονιστική, δεδομένου ότι θέτει αυτοτελώς κανόνες δικαιού, καταργώντας το πρώτον τις μνημονευόμενες σε αυτήν διατάξεις του ν. 682/1977, αλλά και τις συναφείς ρυθμίσεις που ορίζουν σχετικές αρμοδιότητες των Υπηρεσιακών Συμβουλίων. Πλήρης απόδειξη προς τούτο αποτελεί το γεγονός ότι μέχρι την έκδοση της προσβαλλομένης, και ενώ είχε παρέλθει διάστημα μεγαλύτερο του έτους από την δημοσίευση τόσο του άρθρου 1 παρ.6 του Ν.4046/2012 και της ντ' αριθμ. 6/28-02-2012 Π.Υ.Σ. (ΦΕΚ 38 Α), τα αρμόδια

όργανα του Υπουργείου Παιδείας (περιφερειακά υπηρεσιακά συμβούλια και διευθυντές εκπαίδευσης) εφάρμοζαν –ορθά- ως ισχύοντες τις –δήθεν- καταργηθείσες ως άνω ρυθμίσεις τον νόμον 682/1977. Η κατάσταση αυτή αλλάζει το πρώτο με την εφαρμογή της παρούσας, ενόψει της επικείμενης κρίσης από τα αρμόδια υπηρεσιακά συμβούλια των απολύτεων των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, που λαμβάνουν χώρα εντός του Αυγούστου.

Βεβαίως, η προσβαλλομένη, ως αδημοσίευτη κανονιστική πράξη είναι ανυπόστατη, δεδομένου όμως ότι εφαρμόζεται από τα όργανα του αντιδίκου, με άμεσες δυσμενείς συνέπειες για τα μέλη μας, που, λόγω της εφαρμογής της, θα στερηθούν την προβλεπόμενη από το νόμο προστασία παραδεκτώς προσβάλλεται και το Δικαστήριο θα πρέπει να διαπιστώσει την απόλυτη αινιρότητα της (πρβλ. ΣτΕ 33/2009, 5012/1997, 5814/1996), προκειμένου να μην εφαρμόσθει στο μέλλον (πρβλ. ΣτΕ 1829/1991).

Η Ομοσπονδία μας αποτελεί το δευτεροβάθμιο συνδικαλιστικό όργανο των ιδιωτικών εκπαιδευτικών και αποδίδει ιδιαίτερη βαρύτητα στην εφαρμογή των προστατευτικών διατάξεων του ν. 682/77, που δεν έχουν τεθεί μόνον, ούτε κυρίως, για την υπεράσπιση των στενών συμφερόντων του κλάδου μας, αλλά προεχόντως για την κατοχύρωση υψηλού επιπέδου παροχής εκπαιδευτικών υπηρεσιών και στα ιδιωτικά σχολεία, που θα υπονομεύονταν αν οι ιδιοκτήτες μπορούσαν να απολύουν κατά βούληση και καταχρηστικά όσους εργάζονταν για αυτούς (πρβλ. ΣτΕ 718/1995).

Ενόψει των ανωτέρω προσβάλλουμε την ανωτέρω πράξη παραδεκτά, εμπρόθεσμα και με προφανές έννομο συμφέρον για τους εξής λόγους και όσους άλλους προσθέσουμε στο μέλλον.

A-1 Λόγω ανυποστασίας

Η προσβαλλομένη πάσχει από πρόδηλη ανυποστασία, δεδομένου ότι ουδέποτε δημοσιεύθηκε, παρά τη σχετική επιταγή του άρθρου 18 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, που αποτελεί εξειδίκευση των συνταγματικών αρχών της λαϊκής κυριαρχίας και του κράτους δικαίου. Συνεπώς, δεν καλύπτεται καν από το τεκμήριο νομιμότητας των διοικητικών πράξεων και το Δικαστήριο πρέπει να διαγνώσει την απόλυτη αινιρότητα της (πρβλ. ΣτΕ 33/2009, 5012/1997, 5814/1996).

A-2 Λόγω μη εφαρμογής των ψευδοερμηνευόμενων ρυθμίσεων σε εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα

Σε κάθε περίπτωση, οι ψευδοερμηνεύομενες ρυθμίσεις του άρθρου 1 παρ.6 του Ν.4046/2012 και της υπ. αριθμ. 6/28-02-2012 Π.Υ.Σ προορίζονται, κατά το σκοπό, αλλά και τη ρητή διατύπωση τους, προς εφαρμογή αποκλειστικά στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, και όχι στον ιδιωτικό τομέα, στον οποίο εργάζονται τα μέλη μας, ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί. Η πάγια νομολογία κρίνει ότι οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί δεν αποτελούν δημοσίου υπαλλήλους, ούτε η υπηρεσιακή τους κατάσταση εξομοιώνεται με αυτή των δημοσίων υπαλλήλων, ακόμη και στα λεγόμενα ισότιμα σχολεία, αλλά διέπονται από τις κοινές διατάξεις του εργατικού δικαίου (ΣτΕ 1998-9/2001 επταμ., 2401/2000), με την επιφύλαξη της κρατικής εποπτείας, λόγω της σχετικής πρόβλεψης του άρθρου 16 παρ. 8 του Συντάγματος. (Βλ. σχετικά τον επόμενο λόγο ακύρωσης).

Άλλωστε, είναι προφανές ότι ο δημοσιονομικός σκοπός των ανωτέρω ρυθμίσεων αφορά αποκλειστικά και μόνο την εξοικονόμηση πόρων για το δημόσιο, ενώ στην περίπτωση μας η απελευθέρωση των απολύσεων και η μείωση του ποσού των αποζημιώσεων θα έχει απλώς ως αποτέλεσμα να αποκομίσουν κέρδη δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ οι ιδιώτες σχολάρχες.

B- Λόγω παράβασης του άρθρου 16 παρ. 8 του Συντάγματος

Ακόμη και εάν θεωρηθεί ότι οι διατάξεις του άρθρου 1 παρ.6 του Ν.4046/2012 και της υπ. αριθμ. 6/28-02-2012 Π.Υ.Σ έχουν εφαρμογή και στους ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς (πράγμα που, προφανώς, εμείς αποκρούοντας) και πάλι θα έπρεπε να θεωρηθεί ότι δεν έχουν έδαφος εφαρμογής επί των τελευταίων, δεδομένου ότι για το εργασιακό καθεστώς αυτών ισχύει ειδικότερος νόμος (*lex specialis*) ο οποίος, επιπλέον, εξειδικεύει σχετική συνταγματική επιταγή, ως εκτελεστικός του Συντάγματος νόμος και δεν μπορεί να καταργηθεί από γενικότερη νομοθεσία, όπως αυτή της ένδικης ΠΥΣ.

Οι ειδικές –σε σχέση με τη γενική εργατική νομοθεσία, αλλά και τις ρυθμίσεις του άρθρου 1 παρ.6 του Ν.4046/2012 και της υπ. αριθμ. 6/28-02-2012 Π.Υ.Σ - υπό κρίση διατάξεις του ν. 682/1977, όπως ισχύει, αποτελούν εκτελεστική νομοθεσία του άρθρου 16 του Συντάγματος. Δεν αποσκοπούν, κυρίως, στην προστασία των εργασιακών δικαιωμάτων των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, αλλά στην προαγωγή και προστασία των συνταγματικού αγαθού της παιδείας, μέσω της ενίσχυσης της κρατικής εποπτείας επί των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων, ώστε αυτά να μην

εκφυλισθούν σε απλές οικονομικές επιχειρήσεις. Η όποια προστασία των ιδιωτικών εκπαιδευτικών αποτελεί απλώς αντανακλαστική συνέπεια της παραπάνω θεσμικής εγγύησης. (Σημειωτέον ότι η κρατική εποπτεία επί της ιδιωτικής εκπαίδευσης και το ειδικό εργασιακό καθεστώς των ιδιωτικών εκπαιδευτικών καθεράνονταν και υπό την ισχύ των προηγουμένων συνταγμάτων, με ειδική νομοθεσία (ν. 3855/58, νδ 651/70, πρβλ. ΑΠ 184/1976).

Όπως κρίνει παγίως η νομολογία του Δικαστηρίου (βλ., ίδιως, 622/2010 του Γ' Τμήματος ΣτΕ με επταμελή σύνθεση, πρβλ. και ΣτΕ 1998-9/2001 εππαμ., 2495/2002, 2374/1988 Ολομ., 1671/1980), ο νόμος 682/1977 είναι εκτελεστικός του Συντάγματος νόμος, κατά ρητή πρόβλεψη της παρ. 8 του άρθρου 16. Όπως, ειδικότερα, έχει νομολογηθεί η εν προαναφερθείσα απόφαση 622/2010 (βλ. σκέψη 8), από τις συνταγματικές διατάξεις του άρθρου 16 παρ. 2 και 8 του Συντάγματος «συνάγεται ότι, ενόψει της αναγωγής της παιδείας σε βασική αποστολή των Κράτους, θεσπίζεται η εποπτεία του τελεγάπων επί των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων με συνέπεια την, κατά τα προεκτεθέντα, **έντονη ρυθμιστική επέμβαση των νομοθέτη στην οργάνωση και λειτουργία τους καθώς και στην υπηρεσιακή κατάσταση των προσωπικού τους** (πρβλ. ΣτΕ 2283/2002, 2901/2000, 1357/1999 εππαμ., 2374, 2376/1988 Ολομ.).» Περαιτέρω, κατά την ίδια απόφαση (σκέψη 9) οι εν λόγω ρυθμίσεις του νόμου 682/1977, όπως ισχύει, «**αποσκοπούν στην εξηπηρέτηση των συμφέροντος της εκπαίδευσης και για το λόγο ότι εξασφαλίζουν στους ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς λειτουργούς σταθερές, κατά το δυνατόν, συνθήκες εργασίας, ώστε να μπορούν απερίσπαστοι να εκτελούν τα καθήκοντά τους για την αποτελεσματικότερη εκπλήρωση των σκοπού της παιδείας, ο οποίος, κατά τα προεκτεθέντα, έχει αναγθεί σε συνταγματικό λόγο δημοσίου συμφέροντος.**»

Συνεπώς, οι διατάξεις του νόμου 682/1977 δεν μπορούν να καταργηθούν χωρίς να απικατασταθούν με άλλες που να προβλέπουν ισοδύναμες εγγυήσεις εποπτείας της Πολιτείας επί της ιδιωτικής εκπαίδευσης. Και τούτο όχι μόνον διότι, όπως προαναφέρθηκε, ο νόμος 682/77 αποτελεί εκτελεστικό του Συντάγματος νόμο, αλλά κυρίως μόνον εφόσον υφίσταται ειδικό καθεστώς εποπτείας και ελέγχου και επί των εργασιακών σχέσεων των ιδιωτικών εκπαιδευτικών εξασφαλίζεται η εκπλήρωση του υπό του Συντάγματος επιδιωκομένου σκοπού, «της δια της λειτουργίας και ιδιωτικών σχολείων ενισχύσεως και βελτίωσεως της υπό των δημοσίων εκπαιδευτηρίων παρεχομένης εκπαίδευσεως.» (έτσι η. ΣτΕ 1670/1980). Ανάλογα έχει κρίνει και ο Άρειος Πάγος (πρβλ. ΑΠ 864/76), κατά τον οποίο **για την πραγμάτωση των**

συνταγματικά κατοχυρωμένων σκοπών της παιδείας απαιτείται η εξασφάλιση της μη συχνής εναλλαγής του διδακτικού προσωπικού και η αποφυγή αναιτιολογήτων απολύσεων.

Περαιτέρω, κατά την πάγια νομολογία, το υπηρεσιακό συμβούλιο, ναι μεν ασκεί έλεγχο νομιμότητας και όχι σκοπιμότητας, έχει αρμοδιότητα όμως να αρνηθεί την έγκριση της απόλυσης αν διαπιστώσει αιτιολογημένα ότι η καταγγελία έγινε κατά παράβαση των όρων και των προϋποθέσεων που τίθενται στο άρθρο 11 του ν.1351/1983, ή αν αιτιολογημένα κρίνει ότι αυτή ασκήθηκε κατά κατάχρηση του σχετικού δικαιώματος του ιδιοκτήτη. Οι ενέργειες αυτές ανάγονται στον έλεγχο νομιμότητας και δεν θίγουν το δικαίωμα του ιδιοκτήτη του εκπαιδευτηρίου να καταγγέλλει τη σύμβαση εργασίας του ιδιωτικού εκπαιδευτικού, όπως η ελευθερία της επιλογής αυτής κατοχυρώνεται με το άρθρο 29 του ν. 682/1977. (Βλ., αντί πολλών άλλων, ΣτΕ 245/98)

Άλλωστε, όπως έχει, κρίνει και η νομολογία του Δικαστηρίου (βλ. ΣτΕ 1357/99) για να μην θεωρηθεί καταχρηστική η άσκηση του ως άνω δικαιώματος του ιδιοκτήτη, η απόλυση θα πρέπει να στηρίζεται αποκλειστικά και μόνο σε λόγους σχετικούς με την ικανότητα και την κατάρτιση του ιδιωτικού εκπαιδευτικού, την ποιότητα του διδακτικού του έρφου, την όλη συμπεριφορά του καθώς και την ορθολογική οργάνωση και λειτουργία του σχολείου.

Γ- Αντισυνταγματικότητα της παράγραφο 6 του άρθρου 1 του ν. 4046/2012ΠΥΣ 6/28-2-2012

Με την παράγραφο 6 του άρθρου 1 του ν. 4046/2012, οι ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στο Κεφάλαιο 4 του Μνημονίου Συνεννόησης στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής, «Διαρθρωτικές Μεταρρυθμίσεις για την Ενίσχυση της Ανάπτυξης» και συγκεκριμένα στην παράγραφο 4.1 «Διασφάλιση της ταχείας προσαρμογής της αγοράς εργασίας και ενίσχυση των θεσμών της αγοράς εργασίας» εγκρίθηκαν και προσαρτήθηκαν ως παράρτημα V στον εν λόγω νόμο.

Η πρόβλεψη, όμως, της παρ. 6 κατά την οποία οι ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο Ε' «Διαρθρωτικές Μεταρρυθμίσεις», παράγραφοι 28 και 29 του Μνημονίου Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής και στο Κεφάλαιο 4 «Διαρθρωτικές Μεταρρυθμίσεις για την Ενίσχυση της Ανάπτυξης» παράγραφος 4.1:

«Διασφάλιση της ταχείας προσαρμογής της αγοράς εργασίας και ενίσχυση των θεσμών της αγοράς εργασίας» του Μνημονίου Συνεννόησης στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής, τα σχέδια των οποίων εγκρίθηκαν κατά την παράγραφο 2 και προσαρτήθηκαν ως παράρτημα V στον νόμο, «συνιστούν πλήρεις κανόνες δικαίου άμεσης εφαρμογής» δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί πλήρως εφαρμοστέο κανόνα δικαίου, διότι δεν περιέχει πρωτογενείς κανονιστικές ρυθμίσεις.

Και τούτο, διότι τα δύο αυτά «Μνημόνια» δεν περιέχουν κανόνες δικαίου, αλλά απλές προγραμματικές διακηρύξεις και από τη φύση τους δεν μπορούν να αποτελέσουν την βάση κανονιστικής δέσμευσης, παρά την παραπομπή σε αυτά του νόμου. Και τούτο γιατί η απλή παραπομπή σε προγραμματικά κείμενα δεν αρκεί για να μεταβληθούν αυτά από προγράμματα σε κανόνες δικαίου. Το ότι τα Μνημόνια αποτελούν «Πρόγραμμα» κρίθηκε πρόσφατα με την απόφαση 668/2012 της Ολομέλειας επί του πρώτου Μνημονίου, και δη στη σκέψη 28, ως εξής (επί λέξει): «*το Μνημόνιο δεν αναγνωρίζει αρμοδιότητες σε όργανα διεθνών οργανισμών ούτε θεσπίζει άλλους κανόνες δικαίου και δεν έχει άμεση εφαρμογή, αλλά, για να πραγματοποιηθούν οι εξαγγελλόμενες με αυτό πολιτικές, πρέπει να εκδοθούν σχετικές πράξεις από τα αρμόδια, κατά το Σύνταγμα, όργανα των Ελληνικού Κράτους (νόμοι ή κανονιστικές διοικητικές πράξεις κατ' εξουσιοδότηση νόμου.)*» (πρβλ. σχετικά Γ. Κατρούγκαλου, Memoranda sunt servanda?). Η συνταγματικότητα του ν. 3548/2010 και του Μνημονίου για τα μέτρα εφαρμογής των συμφωνιών με το ΔΝΤ, την ΕΕ και την ΕΚΤ, ΕΔΔ 2/2020. 113, Α. Μανιτάκη, Τα συνταγματικά ζητήματα του Μνημονίου ενόψει μοιρασμένης κρατικής κυριαρχίας και επιτηρούμενης δημοσιονομικής πολιτικής, www.constitutionalism.gr, κατά τον οποίο, επί λέξει: (το πρώτο μνημόνιο) «*ως κείμενο με πολιτικο-ηθική και όχι νομική δεσμευτικότητα δεν επιδεχόταν πρόσκτηση τοπικής ισχύος νόμου, αλλά μόνον μορφή αιτιολογικής έκθεσης του νόμου στον οποίο προσαρτάτο*»).

Με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου αυτής (ά. 1§6 εδ. β' του ν. 4046) προβλέφθηκε ότι «με αποφάσεις των Υπουργικού Συμβουλίου ρυθμίζεται κάθε αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου». Κατ' εφαρμογή της ως άνω διάταξης εκδόθηκε η υπ' αριθ. 6/28-2-2012 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου «*Pόθμιση θεμάτων για την εφαρμογή της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 4046/2012*».

Τόσο όμως η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 4046/2012 όσο και η εν λόγω ΠΥΣ η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότησή της αντίκεινται σε θεμελιώδεις συνταγματικές διατάξεις, σύμφωνα με όσα ακολουθούν.

Γ-1. Λόγω αντίθεσης στα άρθρα 26 και 43 του Συντάγματος (άσκηση πρωτογενούς νομοθετικής εξουσίας από την διοίκηση)

Κατά το άρθρο 26 του Συντάγματος η νομοθετική λειτουργία ασκείται από τη Βουλή και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Προβλέπεται μεν, σύμφωνη με το άρθρο 43 του Συντάγματος, παροχή νομοθετικής εξουσιοδότησης προς την εκτελεστική εξουσία, αλλά αντό προϋποθέτει ότι ο εξουσιοδοτικός νόμος περιέχει, όχι απλά το καθ' ύλην προσδιορισμό του αντικειμένου της εξουσιοδότησης, αλλά επιπλέον και την ουσιαστική του ρύθμιση, έστω σε γενικό, ορισμένο, όμως, πλαίσιο, σύμφωνα προς το οποίο θα ενεργήσει η διοίκηση (βλ. αντί πολλών Ολομ ΣτΕ 2815/2004).

Στην προκειμένη περίπτωση ο νόμος 4046/2012, όχι μόνο δεν θέτει το πλαίσιο και τις γενικές κατευθύνσεις υπό τις οποίες καλείται να ενεργήσει η διοίκηση με την έκδοση κανονιστικής πράξης, αλλά δεν περιέχει κανένα κανόνα δικαίου. Η πρόβλεψη της παρ. 6 κατά την οποία οι ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο Ε' «Διαρθρωτικές Μεταρρυθμίσεις», παράγραφοι 28 και 29. του Μνημονίου Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής και στο Κεφάλαιο 4 «Διαρθρωτικές Μεταρρυθμίσεις για την Ενίσχυση της Ανάπτυξης» παράγραφος 4.1: «Διασφάλιση της ταχείας προσαρμογής της αγοράς εργασίας και ενίσχυση των θεσμών της αγοράς εργασίας» του Μνημονίου Συνεννόησης στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής, τα σχέδια των οποίων εγκρίθηκαν κατά την παράγραφο 2 και προσαρτήθηκαν ως παράρτημα V στον νόμο, «συνιστούν πλήρεις κανόνες δικαίου άμεσης εφαρμογής» δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι καλύπτουν το εν λόγω κενό, διότι, όπως προαναφέρθηκε, τα δύο αυτά «Μνημόνια» δεν περιέχουν κανόνες δικαίου, αλλά απλές προγραμματικές διακηρύξεις και από τη φύση τους δεν μπορούν να αποτελέσουν την βάση κανονιστικής δέσμευσης, παρά την παραπομπή σε αυτά του νόμου. Συνεπώς, η δοθείσα γενική και αόριστη εξουσιοδότηση στην κανονιστικώς δρώσα διοίκηση να ρυθμίσει όπως η ίδια κρίνει χωρίς κανένα έστω και γενικό προσδιορισμό του αντικειμένου της ρύθμισης από κάποιο κανόνα δικαίου στο κείμενο του νόμου, δεν κείται απλώς πολύ πέραν του επιτρεπόμενου πεδίου μιας νομοθετικής εξουσιοδότησης, αλλά ουσιαστικά συνιστά πρόσκληση στην διοίκηση να νομοθετήσει πρωτογενώς.

**Γ-2. Λόγω αντίθεσης στο άρθρο 43 παρ. 2 εδ. β του Συντάγματος
(αντισυνταγματική εξουσιοδότηση για έκδοση κανονιστικής πράξης αντί
κανονιστικού προεδρικού διατάγματος)**

Η νομοθετική εξουσιοδότηση βάσει της οποίας εκδόθηκε η εν λόγω ΠΥΣ είναι, σε κάθε περίπτωση, αντίθετη με τις διατάξεις του άρθρου 43 παρ. 2 εδ. β του Συντάγματος, με την οποία παρέχεται στον κοινό νομοθέτη το δικαίωμα να μεταβιβάζει την αρμοδιότητά του προς θέσπιση κανόνων δικαίου στην εκτελεστική εξουσία, κατ' αρχήν προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Στο εδάφιο β' της παρ. 2 του άρθρου 43 του Συντάγματος προβλέπονται οι όροι υπό τους οποίους και άλλα όργανα της διοίκησης, πλην του Προέδρου της Δημοκρατίας, μπορούν να εκδίδουν κατ' εξουσιοδότηση κανονιστικές πράξεις και τα όρια εντός των οποίων μπορεί να ασκείται η εξουσία αυτή, ως εξής: «...Εξουσιοδότηση για έκδοση κανονιστικών πράξεων από άλλα όργανα της διοίκησης επιτρέπεται προκειμένου να ρυθμιστούν ειδικά θέματα ή θέματα με τοπικό ενδιαφέρον ή με χαρακτήρα τεχνικό ή λεπτομερειακό..».

Συνεπώς, με τις διατάξεις του άρθρου 43 παρ. 2 του Συντάγματος μόνον κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται να ορισθούν ως φορείς της κατ' εξουσιοδότηση ασκούμενης νομοθετικής αρμοδιότητος και άλλα πλην του Προέδρου της Δημοκρατίας, όργανα της Διοικήσεως εφόσον πρόκειται για ειδικότερα θέματα ή θέματα με τοπικό ενδιαφέρον ή χαρακτήρα τεχνικό ή λεπτομερειακό (βλ. ΣτΕ 1892/2010 Ολομ., 3973/2009 Ολομ). Ως «ειδικότερα» θέματα, για τη ρύθμιση των οποίων επιτρέπεται η νομοθετική εξουσιοδότηση σε άλλα πλην του Προέδρου της Δημοκρατίας όργανα της Διοικήσεως, νοούνται μερικότερες περιπτώσεις θεμάτων που ρυθμίζονται ήδη στον νόμο σε γενικό έστω, αλλά πάντως ορισμένο πλαίσιο (βλ. ΣτΕ Ολομ 1692/2010, Ολομ 125/2009, Ολομ 4025/1998), πράγμα που δεν συμβαίνει με την εν λόγω ΠΥΣ,

Δεδομένου ότι το όργανο που εξέδωσε την εν λόγω ΠΥΣ είναι το Υπουργικό Συμβούλιο, καθώς και ότι από τη φύση των ρυθμιζόμενων με αυτή θεμάτων είναι πρόδηλο ότι δεν πρόκειται περί θεμάτων με τοπικό ενδιαφέρον ή με χαρακτήρα τεχνικό ή λεπτομερειακό θα πρέπει εν προκειμένω να εξεταστεί εάν η νομοθετική εξουσιοδότηση βάσει της οποίας εκδόθηκε η προσβαλλόμενη παρέχει τη δυνατότητα στη διοίκηση να ρυθμίσει ειδικά θέματα σε σχέση με τις διατάξεις που εισάγει ο νόμος, εντός του πλαισίου της εν λόγω συνταγματικής διάταξης.

Γ-3. Λόγω αντίθεσης στο άρθρο 43 παρ. 2 του Συντάγματος (υπέρβαση των ορίων της νομοθετικής εξουσιοδότησης)

Σε κάθε περίπτωση, ακόμη και εάν θεωρηθεί συνταγματική η νομοθετική εξουσιοδότηση (πράγμα που, προφανώς, κατ' αρχήν αποκρούνεται) και πάλι η εν λόγω ΠΥΣ είναι αντισυνταγματική και ανεφάρμοστη, διότι εκδόθηκε καθ' υπέρβαση της εξουσιοδότησης αυτής.

Η εν λόγω ΠΥΣ Υπουργικού Συμβουλίου υπερέβη καταφανώς τα όρια του νόμου και, νομοθετώντας κατ' ουσίαν η ίδια, εισήγαγε ρυθμίσεις, που, κινούμενες πολύ πέραν των ουσιαστικών ρυθμίσεων του νόμου 4046/2012, επιφέρουν νέες –και σε πολλές περιπτώσεις πολύ δραστικότερες αυτών που επέρχονται με τον ίδιο το νόμο– τομές στο σύστημα οργάνωσης των συλλογικών εργασιακών σχέσεων, αλλά ακόμα και απευθείας στους ιδιωτικούς της ήδη ρυθμισμένους σε ατομικό επίπεδο όρους αμοιβής και εργασίας.

Ειδικότερα:

- Ρυθμίζοντας το ζήτημα της ισχύος των όρων αμοιβής που περιλαμβάνονται σε Συλλογική Σύμβαση Εργασία μετά τη λήξη της διάρκειας αυτής, η σχετική διάταξη του εξουσιοδοτικού νόμου 4046/2012 [παράγραφος 4.1 («Διασφάλιση της ταχείας προσαρμογής της αγοράς εργασίας και ενίσχυση των θεσμών της αγοράς εργασίας») του Κεφαλαίου 4 («Διαρθρωτικές Μεταρρυθμίσεις για την Ενίσχυση της Ανάπτυξης] – Παράρτημα Β του νόμου-] προβλέπει ότι «Συλλογικές συμβάσεις που έχουν λήξει θα παραμείνουν σε ισχύ για μέγιστο χρονικό διάστημα 3 μηνών. Εάν δεν συναρφεί νέα συμφωνία, μετά το διάστημα αυτό, η αμοιβή θα επανέλθει στο βασικό μισθό και τα επιδόματα ωρίμασης, τέκνων, εκπαίδευσης και βαρέων επαγγελμάτων θα συνεχίσουν να ισχύουν, έως ότου αντικατασταθούν από εκείνα της νέας συλλογικής σύμβασης ή των νέων ή τροποποιημένων ατομικών συμβάσεων».

Καλούμενη, σύμφωνα με την προαναφερθείσα εξουσιοδότηση, να ρυθμίσει ζητήματα αναγκαία για την εφαρμογή της ρύθμισης αυτής, η εν λόγω ΠΥΣ Υπουργικού Συμβουλίου, στο άρθρο 2 παρ. 4, δεν περιορίστηκε στη ρύθμιση της τύχης των περι αμοιβής μόνο κανονιστικών όρων λήξασας ΣΣΕ, αλλά αναφέρθηκε στους κανονιστικούς όρους αυτής εν γένει. Συγκεκριμένα προέβλεψε ότι «*Κανονιστικοί όροι Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας που έχει ήδη λήξει ή καταγγελθεί ισχύον για ένα τρίμηνο από την ισχύ του ν. 4046/2012. Με την πάροδο του τριμήνου και εφόσον εν τω μεταξύ δεν έχει συναφθεί νέα Συλλογική Σύμβαση Εργασίας εξακολουθούν να ισχύουν από τους κανονιστικούς αυτούς όρους αποκλειστικώς οι όροι εκείνοι που αφορούν α) το βασικό μισθό ή το βασικό ημερομίσθιο και β) τα επιδόματα ωρίμασης, τέκνων, σπουδών και επικινδύνου εργασίας...*». Με τον τρόπο αυτό, δηλαδή, η ίδια η κανονιστικώς δρώσα διοίκηση νομοθέτησε και προέβλεψε ότι 3 μήνες μετά τη λήξη μίας ΣΣΕ δεν θα καταργούνται

μόνο οι περί αμοιβής λοιποί (πλέον του βασικού μισθού και των τεσσάρων επιδομάτων όροι, αλλά συνολικά οι λοιποί κανονιστικοί όροι (επομένως και οι όροι που ρυθμίζονται στη ζητήματα «θεσμικά», όπως λχ ζητήματα ωραρίου, αδειών, υπηρεσιακών μεταβολών κλπ.).

Προκειμένου, μάλιστα, να άρει κάθε αμφισβήτηση ως προς το ρυθμιστικό αυτό αποτέλεσμα που (χωρίς καμία προς τούτο εξουσιοδότηση) θέλησε να επιφέρει, η εν λόγω ΠΥΣ προέβλεψε ρητά (στο άρθρο 2 παρ. 5) την κατάργηση, μεταξύ άλλων, της διάταξης του άρθρου 9 παρ. 5 του –εκτελεστικού του Συντάγματος– v. 1876/90, σύμφωνα με την οποία «μετά την πάροδο των εξαμήνων οι υφιστάμενοι όροι εργασίας εξακολουθούν να ισχύουν μέχρις ότου λνθεί ή τροποποιηθεί η ατομική σχέση εργασίας». Ενώ δηλαδή πουθενά ο εξουσιοδοτικός νόμος δεν προέβλεψε την κατάργηση της μετενέργειας των πλέον της αμοιβής κανονιστικών όρων εργασίας, η εν λόγω ΠΥΣ καταλαμβάνει ρυθμιστικά και το πεδίο αυτό και θέτει η ίδια ουσιαστικούς κανόνες δικαίου που ανατρέπουν πλήρως βασικές παραμέτρους του συστήματος κανόνων δικαίου που ρύθμιζαν έως τώρα την ισχύ των κανονιστικών όρων ΣΣΕ μετά τη λήξη αυτής.

▪ Ρυθμίζοντας, εξάλλου, το ζήτημα της διάρκειας των ΣΣΕ, ο εξουσιοδοτικός νόμος 4026/2012 προβλέπει ότι «Συλλογικές συμβάσεις που αφορούν μισθολογικούς και μη μισθολογικούς όρους μπορούν να συναφθούν για μέγιστη διάρκεια 3 ετών. Συμβάσεις που έχουν ήδη συναφθεί για 24 μήνες ή περισσότερο, θα έχουν υπολειπόμενη διάρκεια 1 έτους». Τίθενται επομένως με τη διάταξη αυτή τα ανώτατα χρονικά όρια των ΣΣΕ ορισμένου χρόνου και καλείται, με την εξουσιοδοτική διάταξη, η διοίκηση να ρυθμίσει με πράξη της ζητήματα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή της διάταξης αυτής. Η εν λόγω ΠΥΣ, ωστόσο, δεν περιορίστηκε στο εν λόγω ρυθμιστικό αντικείμενο, αλλά ασκώντας νομοθετική εξουσία η ίδια προέβλεψε την πλήρη κατάργηση της δυνατότητας σύναψης ΣΣΕ αορίστου χρόνου, τόσο με την παράγραφο 1 του άρθρου 2, «Οι Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας συνάπτονται εφεξής για ορισμένο χρόνο...», όσο και με την παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου, δια της οποίας προέβλεψε την κατάργηση, μεταξύ άλλων, της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του v. 1876/1990, σύμφωνα με την οποία «οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας συνάπτονται για ορισμένο χρόνο ή αόριστο χρόνο. Κάθε συλλογική σύμβαση εργασίας που προβλέπει διάρκεια ισχύος πέρα από ένα έτος, θεωρείται ότι έχει αόριστη διάρκεια. Η διάρκεια ισχύος δεν μπορεί να είναι μικρότερη από ένα έτος». Η επιλογή που καταλείπει η τελευταία αυτή διάταξη στα συμβαλλόμενα συλλογικά υποκείμενα να συνάψουν Συλλογική Σύμβαση Εργασίας αορίστου χρόνου, τους παρέχει τη δυνατότητα να διατηρήσουν το δικαίωμα ελεύθερης (χωρίς, δηλαδή, να πρέπει να

επικαλεστούν σπουδαίο λόγο) καταγγελίας της ΣΣΕ, οποτεδήποτε θεωρήσουν ότι οι κοινωνικές συνθήκες ή ακόμα και η διαμόρφωση των συσχετισμών μεταξύ των κοινωνικών εταίρων επιτρέπει τη ρύθμιση με διαφορετικό τρόπο των όρων αμοιβής και εργασίας. Χωρίς, λοιπόν, να έχει προβλεφθεί πουθενά στον εξουσιοδοτικό νόμο η κατάργηση της δυνατότητας αυτής, η εν λόγω ΠΥΣ νομοθετώντας προβλέπει ότι οι ΣΣΕ θα συνάπτονται πλέον μόνον ως ορισμένης διάρκειας, κάτι το οποίο σημαίνει ότι μόνο σε περίπτωση σημαντικής μεταβολής των συνθηκών που υπήρχαν κατά την υπογραφή τους (ά. 12 παρ. 2 του ν. 1876/90) θα μπορούν πλέον να καταγγέλλονται.

■ Ρυθμίζοντας το ζήτημα της διάρκειας ατομικών συμβάσεων εργασίας η σχετική εξουσιοδοτική διάταξη του ν. 4046/2012 προέβλεψε ότι «*Πριν από την εκταμίευση καταργούνται οι όροι περί μονιμότητας (συμβάσεις ορισμένου χρόνου που ορίζεται ότι λήγουν σε κάποιο όριο ηλικίας ή στη συνταξιοδότηση) που περιλαμβάνονται σε νόμο ή σε συμβάσεις εργασίας*». Θέλησε, επομένως, ο νομοθέτης να καταργήσει συγκεκριμένα όρους που προβλέπουν ότι η διάρκεια συμβάσεων εργασίας θα λήγει σε κάποιο ηλικιακό όριο ή με τη συνταξιοδότηση και εξουσιοδότησε τη διοίκηση να ρυθμίσει με πράξη της τον τρόπο με τον οποίο θα επέλθει η κατάργηση αυτής.

Εφαρμόζοντας, ωστόσο, την εξουσιοδοτική αυτή διάταξη, η εν λόγω ΠΥΣ δεν περιορίστηκε στα όρια της εξουσιοδότησής της (τα οποία καλύφθηκαν με το άρθρο 5 παρ. 1 της προσβαλλόμενης ΠΥΣ, όπου προβλέφθηκε ότι συμβάσεις που λήγουν με όριο ηλικίας ή με τη συνταξιοδότηση θα λογίζονται ως αορίστου χρόνου και θα καταγγέλλονται ως τέτοιες), αλλά προέβλεψε επιπλέον, στο άρθρο 5 παρ. 2, ότι «...διατάξεις νόμων ή κανονιστικών αποφάσεων, καθώς και όροι Συλλογικών Συμβάσεων και Διαιτητικών Αποφάσεων, Κανονισμών Εργασίας, Οργανισμών Προσωπικού και αποφάσεων Διοίκησης επιχειρήσεων, που θεσπίζονται όρους που υποκρύπτουν μονιμότητα ή ρήτρες μονιμότητας παρεκκλίνοντας από τους γενικούς κανόνες της εργατικής νομοθεσίας ή/και προβλέπουν αναλογική την εφαρμογή, αναλογική ή ευθεία, διατάξεων των Κώδικα περί Δημοσίων Υπαλλήλων, καταργούνται...». Με τον τρόπο αυτό, η κανονιστικώς δρώσα διοίκηση δεν περιορίστηκε στη θέσπιση όρων εφαρμογής της εξουσιοδοτικής διάταξης (κάτι το οποίο έπραξε ακριβώς με την παράγραφο 1 του άρθρου 5) αλλά νομοθέτησε καθ' υπέρβαση αυτής προβλέποντας την κατάργηση, δχι μόνο όρων που προβλέπουν όρια ηλικίας ή λήξη των συμβάσεων με τη συνταξιοδότηση, αλλά επιπλέον και κάθε όρου που υποκρύπτει ρήτρες μονιμότητας (ήτοι λχ ακόμα και όρων που προβλέπουν την ύπαρξη σπουδαίου λόγου ή τη διατύπωση γνώμης του υπηρεσιακού συμβουλίου ως προϋποθέσεις κύρους της καταγγελίας της σύμβασης εργασίας).

Γ-4. Λόγω αντίθεσης με το άρθρο 22 παρ. 1 Συντάγματος

Το άρθρο 22 παρ.1 Συντ/τος ορίζει ότι «Η εργασία αποτελεί και προστατεύεται από το Κράτος, που μεριμνά για τη δημιουργία συνθηκών απασχόλησης όλων των πολιτών και για την ηθική και υλική εξύψωση του εργαζόμενου αγροτικού και αστικού πληθυσμού». Από την κατοχύρωση του δικαιώματος εργασίας ως κοινωνικού απορρέει και το δικαίωμα για δίκαιους όρους εργασίας. Δίκαιοι είναι οι όροι εργασίας που σέβονται και δεν συνθλίβουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, ενώ συγχρόνως επιτρέπουν την ελευθερη και δημιουργική ανάπτυξη της προσωπικότητας του εργαζομένου (βλ. Γ. Κατρούγκαλου, Τα Κοινωνικά Δικαιώματα, Α. Σάκκουλας, Αθήνα, 2006, σ. 133, Γ. Λεβέντη, Τα κοινωνικά δικαιώματα του πολίτη, ΤοΣ 1976, σελ. 164). Γι' αυτό άλλωστε οι δίκαιοι όροι εργασίας, κατ' άρθρο 22 παρ. 1, πρέπει να προσδιοριστούν με την ερμηνευτική επικουρία των άρθρων 2 παρ. 1 (προστασία ανθρώπινης αξιοπρέπειας) και 5 παρ. 1 (δικαίωμα για ελευθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας).

Δεν μπορεί να νοηθεί η συνταγματική κατοχύρωση του δικαιώματος στην εργασία χωρίς την ποιοτική της διασφάλιση. Έτσι, το κοινωνικό δικαίωμα της εργασίας συμπεριλαμβάνει μια αξιόσητη απασχόλησης με όρους και συνθήκες που διασφαλίζουν την αξιοπρέπεια των εργαζομένων (Ι. Κουκιάδη, Εργατικό Δίκαιο, 2011, σελ. 44). Υπό όρους στάθμισης συγκρουόμενων δικαιωμάτων, το 22 παρ. 1 διαγράφει το πλαίσιο της διαπλαστικής εξουσίας του νομοθέτη ως εξής : ο νομοθέτης αφενός οφείλει να μη δεσμεύει υπέρμετρα την οικονομική ελευθερία του εργοδότη, στον αντίποδα όμως είναι υποχρεωμένος να εξασφαλίζει μια ελάχιστη προστασία του εργαζομένου (Δ. Ζερδελής, Εργατικό Δίκαιο, 2011, σελ. 93).

Το κράτος υποχρεούται να θέτει στη διάθεση των εργαζομένων όλους εκείνους του μηχανισμούς με τους οποίους επιτυγχάνεται ή διευκολύνεται η θέσπιση δίκαιων όρων εργασίας και δίκαιης (αξιοπρεπούς) αμοιβής. Το γενικό κατώτατο όριο μισθού καθορίζεται από εθνικές γενικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας (v. 1876/90). Στο κοινωνικό δικαίωμα των εργαζομένων για έναν κατώτατο μισθό, όπως απορρέει από τα άρθρα 22 παρ. 1, 2, παρ. 1 και 5 παρ.1, αντιστοιχεί η υποχρέωση του κράτους να παρεμβαίνει κάθε φορά που η συλλογική αυτονομία δεν είναι σε θέση να τον εγγυηθεί.

Ακολούθως, η μείωση αυτή των συνταγματικής προστασίας από την εν λόγω ΠΥΣ δεν δικαιολογείται από την ύπαρξη υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος. Η αναφορά στις πρωτοφανείς διαστάσεις του δημοσιονομικού προβλήματος και η αναγωγή της διασφάλισης δημοσιονομικής ισορροπίας σε αποχρώντα ίδιο δημοσίου ή γενικού συμφέροντος δεν μπορεί να δικαιολογήσει per se τις μειώσεις των κατωτάτων ορίων. Το

γενικό συμφέρον δεν είναι μια δικαστική διαπίστωση της κρισιμότητας της κατάστασης, δεν συνιστά καθαρτήριο κάθε νομοθετικού μέτρου αντιμετώπισης μιας σοβαρής κατάστασης, δεν είναι μια διόδος φυγής από την άσκηση δικαστικού ελέγχου.

Ειδικότερα, δεν είναι δυνατή η ταύτιση των δημοσιονομικού συμφέροντος με το δημόσιο, γιατί πρόκειται για δύο διαφορετικές έννοιες. Το δημοσιονομικό συμφέρον είναι μια έννοια απογνωμένη από κάθε αιτιολογία, αναγόμενο το ίδιο σε αιτιολογία. Εμπεριέχει δηλαδή μια αυτοαναφορικότητα, αφού η συνδρομή του αποδεικνύεται, σχεδόν πάντα, από την ίδια την ύπαρξη δημόσιου χρέους ή από την απειλή διατάραξης της δημοσιονομικής ισορροπίας. Το δημοσιονομικό συμφέρον, όσο έντονο κι αν εμφανίζεται, είναι ποιοτικά υποδεέστερο του γενικού.

Η συνδρομή του γενικού συμφέροντος απαιτεί ένα δικαστικό έλεγχο ως προς την υπέρβαση των ακραίων ορίων, έναν οριακό έλεγχο της σκοπιμότητας που γίνεται ακόμη πιο επιτακτικός λόγω της σοβαρότητας των προσβολών. Τα μέτρα θα είναι δικαιολογημένα μόνο όταν περάσουν από το «test» των αρχών της αναλογικότητας και της ισότητας.

Δεν συντρέχει σοβαρό (έντονο) δημόσιο (εθνικό) συμφέρον για τους εξής λόγους: το πρόβλημα του υπερβολικού δημόσιου χρέους αποτελεί δημοσιονομικό πρόβλημα του κράτους κι όχι των εργαζομένων του ιδιωτικού τομέα. Η αύξηση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας με τη μείωση των μισθών και ιδιαίτερα των κατωτάτων μισθών του ιδιωτικού τομέα δεν είναι ένα αποτελεσματικό μέσο. Σύμφωνα με τη γνώμη-παρέμβαση της ΟΚΕ με αρ. 268/2011 (ΕΕργΔ 2011, 1401), η σκληρή λιτότητα όπου εντάσσεται και η μείωση των μισθών, ποτέ δεν λειτούργησε ως στρατηγική για την ανάπτυξη και η Ελλάδα χωρίς ανάπτυξη δεν μπορεί να αποπληρώσει τα χρέη της και να γίνει οικονομικά και κοινωνικά βιώσιμη.

Γ-5. Λόγω αντίθεσης με το άρθρο 23 παρ. 1. τον Συντάγματος.

Σύμφωνα με το άρθρο 23 παρ. 1 Συντ. το κράτος έχει υποχρέωση να διασφαλίζει έναντι κάθε προσβολής τη συνδικαλιστική ελευθερία και τη συλλογική αυτονομία. Η ρητή και αυτοτελής κατοχύρωση της συνδικαλιστικής ελευθερίας στο άρθρο 23 παρ. 1 Συντ /τος αποδίδει τη βούληση του συντακτικού νομοθέτη να αναδείξει τόσο τη σημασία της για τη συγκρότηση της κοινωνικής οικονομίας της αγοράς, δηλαδή της κοινωνικά δεσμευμένης ελεύθερης οικονομίας που εγγύαται το ισχύον Σύνταγμα, όσο και τη διαφοροποίησή της έναντι άλλων μορφών συλλογικής έκφρασης και δράσης.

Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις αποτελούν βασικά υποκείμενα για τη συλλογική επιδίωξη της προαγωγής και κατοχύρωσης των εργασιακών, επαγγελματικών, ή επιχειρηματικών συμφερόντων επιμέρους ομάδων, η εκπροσώπηση των οποίων και η διαπραγμάτευση μεταξύ τους ή με την κρατική εξουσία συνιστούν απαραίτητη προϋπόθεση για τη λειτουργία της ελεύθερης οικονομίας με γνώμονα την αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου. Η ελεύθερη συνδικαλιστική έκφραση των εργαζομένων αποτελεί αναγκαίο αντίβαρο απέναντι στην οικονομική εξουσία των εργοδοτών, δίχως το οποίο η διεκδικητική, διαπραγματευτική και εξισορροπιστική διάσταση της αρχής του κοινωνικού κράτους δικαίου θα καθίστατο κενή περιεχομένου. Η συνταγματική προστασία δεν καλύπτει μόνο τα άτομα ή τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, αλλά ταυτόχρονα εγγυάται τον ελεύθερο συνδικαλισμό ως θεσμό, που με βάση τη συλλογική αυτονομία συμβάλλει στη διασφάλιση της κοινωνικής ειρήνης και στην προστασία των παραγωγικών τάξεων.

Η ουσία της συνδικαλιστικής ελευθερίας συνίσταται στη διασφάλιση των προϋποθέσεων για ελεύθερη διαπραγμάτευση των όρων εργασίας. Όπως γίνεται δεκτό παγίως από τη νομολογία (βλ. ενδεικτικά ΣτΕ 2190/1991) και από τη σχετική θεωρία (Κουκιάδη, «Συλλογικές Εργασιακές Σχέσεις σ. 17 επ., Καζάκου, «Η Διαιτησία» σ. 37 επ., Λεβέντη «Συλλογικό Εργατικό Δίκαιο» σ. 35 επ., 1, Γ. Κατρούγκαλου, Προβλήματα συνταγματικότητας του θεσμού των συλλογικών διαπραγματεύσεων, ΕΔΔΔ 2006/4) το άρθρο 22 παρ. 2 τελεί και πρέπει να ερμηνεύεται σε λειτουργική ενότητα και αλληλεξάρτηση με το άρθρο 23 παρ. 1 του Συντάγματος, κατά τρόπο ώστε η αναγνώριση του νομοθέτη ως φορέα της αρμοδιότητας ρύθμισης των γενικών όρων εργασίας να μην μπορεί να οδηγεί μέχρι του σημείου της πλήρους αποδυνάμωσης του συνταγματικά κατοχυρωμένου θεσμικού πλαισίου της συλλογικής αυτονομίας, ως βασικής συνιστώσας του κοινωνικού δικαιώματος της συνδικαλιστικής ελευθερίας (πρβλ. Α. Μανιτάκη, Η συλλογική αυτονομία ως ατομικό δικαίωμα και συνταγματικός θεσμός, Σύνταγμα και εργασιακές σχέσεις, 1987 σ. 210 επ.). Η συλλογική αυτονομία αποψιλώνεται του ουσιαστικού της περιεχομένου εάν αναγνωριστεί στον κοινό νομοθέτη η αρμοδιότητα να ρυθμίζει πάσης φύσεως όρους εργασίας, δηλαδή ακόμη και εκείνους που κατ' εξοχήν συνιστούν αντικείμενο ρύθμισης για τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, όπως οι μισθολογικοί όροι.

Με βάση την ερμηνευτική αυτή αφετηρία, η νομολογία οριοθέτησε τη ρυθμιστική εξουσία του κρατικού νομοθέτη και των συνδικαλιστικών οργανώσεων με κριτήριο την έννοια του «γενικότερου κοινωνικού συμφέροντος». Γίνεται, δηλαδή, πλέον δεκτό ότι η

νομοθετική κατάληγη της αρμοδιότητας ρύθμισης όρων αμοιβής και εργασίας, διέπεται από την αρχή της επικουρικότητας της κρατικής ρύθμισης, η οποία μόνο κατ' εξαίρεση είναι δυνατή, μόνο δηλαδή όταν η παρέμβαση του νομοθέτη αναφέρεται σε συγκεκριμένο θέμα και μόνο όταν επιβάλλεται από ειδικούς λόγους γενικότερου δημοσίου συμφέροντος. Θα πρέπει δε, στην περίπτωση αυτή, η κρατική ρύθμιση να είναι από πλευράς διάρκειας και έκτασης αναγκαία για την ικανοποίηση των λόγων γενικότερου συμφέροντος που προκάλεσαν την παρέμβαση του κρατικού νομοθέτη. Εξάλλου, το δεδομένο της συνταγματικά οργανωμένης ένταξης των θεσμών της συλλογικής αυτονομίας στο σύστημα παραγωγής κανόνων άμεσης και αναγκαστικής ισχύος επιβάλλει έναν αναπροσδιορισμό της έννοιας του γενικού συμφέροντος ως όρου της περιοριστικής της ελευθερίας των συμβάσεων παρέμβασης του κρατικού νομοθέτη σε σχέση με τα ισχύοντα στο πεδίο της ιδιωτικής αυτονομίας και καθιστά επιβεβλημένη την εξέτασή του ως συμφωνημένου γενικού συμφέροντος. Πριν, δηλαδή, επιβάλλει ο κρατικός νομοθέτης περιορισμόνς (αναγκαίους από πλευράς διάρκειας και έκτασης) στη συλλογική αυτονομία θα πρέπει να έχει επιδιώχθει η συναίνεση των αρμοδίων συνδικαλιστικών οργανώσεων, προκειμένου να προσδιοριστεί κατά τον τρόπο αυτό το συμφωνημένο δημόσιο συμφέρον (Κουκιάδη, δ.π. σ. 27, Μανιτάκη δ.π. σ. 209, Τραυλού – Τζανετάτου, Συλλογική Αυτονομία, Γενικό Συμφέρον και Εξυγίανση Δημόσιας Επιχείρησης, σ. 52 επ., Καζάκου, Το Εργατικό Δίκαιο στην Πράξη σ. 132 επ.).

Οι ρυθμίσεις του ν. 4046/2012 επί των οποίων ερείπεται η εν λόγω ΠΥΣ, αλλά και οι ίδιες οι κανονιστικές διατάξεις της, καταλαμβάνουν κατά τρόπο αποκλειστικό το κανονιστικό αλλά και το ενοχικό μέρος συλλογικών συμβάσεων εργασίας που βρίσκονται ήδη σε ισχύ και καταργούν ακόμα και ρυθμίσεις, τις οποίες επί δεκαετίες οι συλλογικά συμβαλλόμενοι κοινωνικοί εταίροι επαναβεβαιώνουν κανονιστικά (προσδιορίζοντας έτσι κατά τρόπο σαφή και αναμφισβήτητο το συμφωνημένο γενικό συμφέρον). Η αποκλειστική δε και καταλυτική αυτή παρέμβαση του κρατικού νομοθέτη, υφιστάμενη πλήρως από τους διακηρυγμένους στον τίτλο των σχετικών ρυθμίσεων στόχους δημοσίου συμφέροντος («Διαρθρωτικές Μεταρρυθμίσεις για την Ενίσχυση της Ανάπτυξης» και «Διασφάλιση της ταχείας προσαρμογής της αγοράς εργασίας και ενίσχυση των θεσμών της αγοράς εργασίας»), υπερβαίνει σε κάθε περίπτωση κάθε αναγκαίο μέτρο από πλευράς διάρκειας και έκτασης και θίγει τον πυρήνα του δικαιώματος της συλλογικής αυτονομίας.

Για όλους τους παραπάνω λόγους η εν λόγω ΠΥΣ, τόσο ως προς το ουσιαστικό περιεχόμενο των προαναφερθεισών διατάξεών της, όσο και ως εκδοθείσα κατ' εφαρμογή

των αντίστοιχων διατάξεων του ν. 4046/2012, θίγει το σκληρό πυρήνα του δικαιώματος ρύθμισης των όρων αμοιβής και εργασίας μέσω των θεσμών της συλλογικής αυτονομίας, χωρίς οι περιορισμοί αυτοί να επιβάλλονται από λόγους γενικού συμφέροντος (και δη κοινωνικά συμφωνημένου τέτοιου) και κατά πρόδηλη υπέρβαση κάθε αναγκαίου από πλευράς διάρκειας και έκτασης μέτρου. Έχει εκδοθεί, συνεπώς, η εν λόγω ΠΥΣ κατά παράβαση και των διατάξεων του άρθρου 23 παρ. 1 του Συντάγματος και είναι αντισυνταγματική και ανεφάρμοστη.

Γ-6. Λόγω αντίθεσης στο άρθρο 5 παρ. 1 και 3 τον Συντάγματος.

Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 5 παρ. 1 («Καθένας έχει δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητα του και να συμμετέχει στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας, εφόσον δεν προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα ή τα χρηστά ή θητη») και 5 παρ. 3 ότι («Η προσωπική ελευθερία είναι απαραβίαστη. Κανένας δεν καταδιώκεται ... ούτε με οποιοδήποτε άλλο τρόπο περιορίζεται παρά μόνο όταν και όπως ορίζει ο νόμος»), κατοχυρώνεται ως ατομικό δικαίωμα η οικονομική ελευθερία.

Ειδική εκδήλωση του συνταγματικού αυτού δικαιώματος αποτελεί για τους ιδιώτες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, η ελευθερία των συμβάσεων, στην οποία ανήκουν, μεταξύ άλλων, η επιλογή καταρτίσεως συμβάσεως και με το Δημόσιο ή νομικά πρόσωπα που αγήκουν στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, καθώς και η σύμφυτη αξίωση της τηρήσεως των συμβατικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των αντισυμβαλλομένων.

Όπως παγίως γίνεται δεκτό από τη νομολογία του Δικαστηρίου Σας (ενδ. βλέπετε ΟΔΣτΕ 1909/2001), κάθε νομοθετική επέμβαση στην εξέλιξη συνεστημένης συμβατικής σχέσης συνιστά εξαιρετικό μέτρο και δικαιολογείται για σοβαρούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, όπως είναι η βλάβη της εθνικής οικονομίας. Προσδιορίζοντας ορθά τους όρους υπό τους οποίους η επέμβαση του νομοθέτη στους όρους συνεστημένης ήδη συμβατικής σχέσης τελεί σε συμφωνία με το ατομικό δικαίωμα της οικονομικής ελευθερίας, το Δικαστήριο παγίως δέχεται ότι «...Το εξαιρετικό αυτό νομοθετικό μέτρο, ως εκ της φύσεως του δικαιολογητικού λόγου της επιβολής του (βλαπτικοί για την εθνική οικονομία συμβατικοί όροι), πρέπει να προβλέπεται με βάση γενικά, αντικειμενικά και πρόσφορα κριτήρια και να λαμβάνεται στο πλαίσιο της αρχής της αναλογικότητας σε εύλογο από την κατάρτιση της συμβάσεως χρόνο. Έτσι καθίσταται εφικτός ο αποτελεσματικός δικαστικός έλεγχος της συνδρομής του δικαιολογητικού λόγου της επιβολής του μέτρου σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωσηΑλλά η με το νόμο

"αυτοδίκαιη" κατάργηση συλλήβδην όλων των συμβάσεων από μόνο λόγο, που αναφέρεται στο κείμενο του νόμου... χωρίς να υπάρχει γενικά θεσμοθετημένη αρχή ότι απαγορεύεται η σύναγη συμβάσεων μεταξύ Δημοσίου και ιδιωτών καθ' ορισμένο χρόνο..... είναι αντίθετη με την αρχή της οικονομικής ελευθερίας που καθιερώνουν οι πιο πάνω συνταγματικές διατάξεις. Η αντίθεση αυτή της "αυτοδίκαιης" κατάργησης των εν λόγω συμβάσεων προς την ανωτέρω συνταγματική αρχή δεν αίρεται από το γεγονός ότι στην..... εισηγητική έκθεση του νόμου γίνεται επίκληση ορισμένων λόγων που δικαιολογούν τη λήψη του νομοθετικού μέτρου και που προσιδιάζουν μάλλον προς προϋποθέσεις ή όρους εφαρμογής του νόμου. Ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι οι αναφερόμενοι στην εισηγητική έκθεση λόγοι αποτελούν νόμιμα κριτήρια για τη διάλυση των συμβάσεων, τα κριτήρια αυτά δεν είναι καθ' εαυτά πρόσφορα και ικανά για να δικαιολογήσουν την ευθεία και αυτοδίκαιη από το νόμο κατάργηση όλων των συμφωνιών...εφόσον προϋποθέτουν προηγούμενη διαπίστωση και ουσιαστική εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών που συντρέχουν σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση...».

Γ-7. Λόγω αντίθεσης με το άρθρο 25 παρ. I του Συντάγματος (παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας)

Με τις προαναφερθείσες διατάξεις των άρθρων 1, 2 ,3,4,5 της προσβαλλόμενης Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου παραβιάζεται η συνταγματικά κατοχυρωμένη αρχή της αναλογικότητας. Με την κατοχύρωση της αρχής της αναλογικότητας στο Σύνταγμα στο άρθρο 25 § 1 περ. δ' επιβεβαιώθηκε η σημασία της εφαρμογής της και κυρίως η δεσμευτικότητά της για το νομοθέτη και το δικαστή. Η αναλογικότητα αποτελεί βασική αρχή που διέπει την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων τόσο στη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου κατά την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, αλλά και βασική αρχή του κοινοτικού δικαίου που εφαρμόζεται ευρύτατα από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ). Η εκτεταμένη επεξεργασία της αρχής της αναλογικότητας από τα δικαστήρια αυτά που την έχει αναγάγει σε κεντρική αρχή του ευρωπαϊκού νομικού πολιτισμού ενδυναμώνει και εμπλουτίζει τη χρήση της από τα ελληνικά Δικαστήρια ενισχύοντας τη σημασία της αλλά και τη δεσμευτικότητά της. Με την αρχή της αναλογικότητας τίθεται ένας κανόνας ερμηνείας για την αξιολόγηση της συνταγματικότητας των περιορισμών θεμελιωδών δικαιωμάτων από τον κοινό νομοθέτη. Η χρήση της αναλογικότητας είναι ιδιαίτερα σημαντική για την αντιμετώπιση

της σύγκρουσης συνταγματικά προστατευόμενων αγαθών, αξιών και δικαιωμάτων με το δημόσιο συμφέρον. Η εφαρμογή της από το δικαστή διασφαλίζει το σεβασμό του κανονιστικού περιεχομένου των δικαιωμάτων, την εναρμόνιση τους αλλά και τον εξορθολογισμό του δικανικού συλλογισμού.

Τόσο με τις εξουσιοδοτικές διατάξεις του ν. 4046/2012, όσο και με τις προαναφερθείσες ρυθμίσεις της υπό κρίση Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου επιβάλλονται σοβαροί περιορισμοί στα δικαιώματα που κατοχυρώνουν τα άρθρα 23 παρ.1 Συντ. και 22 παρ. 2 Συντ/τος, οι οποίοι ακόμη και εάν ήθελε γίνει δεκτό ότι δεν παραβιάζουν τον πυρήνα των εν λόγω δικαιωμάτων, είναι προφανές ότι αντίκεινται στην αρχή της αναλογικότητας, δεδομένου ότι δεν είναι σαφής ο επιδιωκόμενος σκοπός με αποτέλεσμα να μην προκύπτει η αναλογία μέσου-σκοπού ούτε η έλλειψη άλλων ηπιότερων μέσων για την επιδίωξη του. Τόσο η προσφορότητα όσο και η αναγκαιότητα των υπό κρίση διατάξεων απουσιάζουν παρά το γεγονός ότι η παρέμβαση και ο περιορισμός των επίμαχων δικαιωμάτων θίγει την ίδια την ουσία τους.

Γ-8. Λόγω αντίθεσης με τα άρθρα 4, 5 και 6 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη.

Η εν λόγω ΠΥΣ είναι αντίθετη και με σειρά προστατευτικών διατάξεων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη (ΕΚΧ), ο οποίος κυρώθηκε με τον ν. 1426/1984, και συγκεκριμένα το άρθρο 4 (δικαίωμα για δίκαιη αμοιβή), 5 (συνδικαλιστικό δικαίωμα) και το άρθρο 6 (δικαίωμα συλλογικής διαπραγμάτευσης). Μέσω των εν λόγω άρθρων επιδιώκεται η διαφύλαξη και προαγωγή ομαλών εργασιακών σχέσεων, κυρίως, μέσω συνεχούς προσπάθειας διατήρησης συνθηκών εργατικής ειρήνης, η ενίσχυση της τριμερούς συνεργασίας μεταξύ των κοινωνικών εταίρων μέσω της προώθησης/ανάπτυξης άλλα και της διεύρυνσης του κοινωνικού διαλόγου με την εμπλοκή όλων των φορέων, περιλαμβανομένων και μη κυβερνητικών οργανισμών καθώς και η προστασία και διασφάλιση των δικαιωμάτων των εργαζομένων και των συνθηκών απασχόλησης και διαβίωσης τους.

Γ-9. Λόγω αντίθεσης με το άρθρο 31 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το άρθρο 1 της προσβαλλόμενης πράξης είναι αντίθετο στο άρθρο 31 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ενσωματώθηκε στη Συνθήκη της Λισαβόνας (άρθρο 6 ΣΕΕ) και κατοχυρώνει ένα δικαίωμα για δίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας.

**Γ-10. Λόγω αντίθεσης με το άρθρο 7 Διεθνούς Συμφώνου των Ηνωμένων Εθνών
για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Μορφωτικά Δικαιώματα**

Προς την ίδια κατεύθυνση με τις προαναφερθείσες συνταγματικές και υπερνομοθετικές διατάξεις, το άρθρο 7 του Διεθνούς Συμφώνου των Ηνωμένων Εθνών για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Μορφωτικά Δικαιώματα (κυρωτικός ν. 1532/85) προβλέπει ότι «Τα Συμβαλλόμενα Κράτη αναγνωρίζουν το δικαίωμα κάθε προσώπου να απολαμβάνει δίκαιους και ευνοϊκούς όρους, οι οποίοι εξασφαλίζουν ειδικότερα : α) Αμοιβή που παρέχει σε όλους τους εργαζομένους, σαν ελάχιστο όριο: ... II) Διαβίωση αξιοπρεπή για τους ίδιους και για τις οικογένειές τους...».

Επειδή η παρούσα είναι νόμιμη, βάσιμη και αληθινή,

Για τους λόγους αντούς

Ζητούμε

Να γίνει δεκτή η υπό κρίση αίτηση μας στο σύνολο της, ώστε

Να ακυρωθούν οι προσβαλλόμενες πράξεις και

Να καταδικασθεί το αντίδικο στα εν γένει δικαστικά μας έξοδα.

Άντικλητο μας ορίζουμε τον πληρεξούσιο δικηγόρο μας Γιώργο Κατρούγκαλο, κάτοικο Αθηνών, οδός Π. Ιωακείμ 30-32, Αθήνα 10675 τηλ. 2107248551.

Αθήνα, 16/7/2013

Ο πληρεξούσιος δικηγόρος

Η εγκύκλιος αυτή είναι ψευδοερμηνευτική και εν τοις πράγμασι κανονιστική, δεδομένου ότι θέτει αυτοτελώς κανόνες δικαίου, καταργώντας το πρώτον τις μνημονεύματα σε αντίν διατάξεις του ν. 682/1977, αλλά και τις συναφείς ρυθμίσεις που ορίζουν σχετικές αρμοδιότητες των Υπηρεσιακών Συμβούλιων. Πλήρης απόδειξη προς τούτο αποτελεί το γεγονός ότι μέχρι την έκδοση της προσβαλλομένης, και ενώ είχε παρέλθει διάστημα μεγαλύτερο του έτους από την δημοσίευση τόσο τον άρθρον 1 παρ. 6 του Ν.4046/2012 και της υπ.αριθμ. 6/28-02-2012 Π.Υ.Σ. (ΦΕΚ 38 Α), τα αρμόδια όργανα του Υπουργείου Παιδείας (περιφερειακά υπηρεσιακά συμβούλια και διενθυντές εκπαιδευσης) εφάρμοζαν –ορθά- ως ισχύοντες τις –δήθεν- καταργηθείσες ως άνω ρυθμίσεις τον νόμον 682/1977. Η κατάσταση αυτή αλλάζει το πρώτο με την εφαρμογή της παρούσας, ενόψει της επικείμενης κρίσης από τα αρμόδια υπηρεσιακά συμβούλια των απολύτευσαν των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, που λαμβάνουν χώρα εντός του Ανγούστου.

Η προσβαλλομένη, ως άδημοσίευτη κανονιστική πράξη είναι ανυπόστατη, δεδομένου όμως ότι εφαρμόζεται από τα όργανα του αντιδίκου, θα πρέπει να διαταχθεί η αναστολή της, γιατί από την εφαρμογή της τα μέλη μας θα υποστούν άμεση και δυσεπανόρθωτη βλάβη.

Ειδικότερα, κατά το νόμο 682/1977, όπως ισχύει, οι απολύτευσαν των ιδιωτικών εκπαιδευτικών γίνονται εντός του Ανγούστου και μέχρι τώρα υπάγονταν στις ειδικές προβλέψεις των άρθρων 30 και 33 του νόμου αυτού. Με τις εν λόγω διατάξεις προβλέπεται ειδικός τρόπος υπολογισμού της αποζημίωσης, καταγγελία της σύμβασης εργασίας για συγκεκριμένους λόγους και, κυρίως, άσκηση ελέγχου νομιμότητας και μη καταχρηστικότητας από τα αρμόδια περιφερειακά υπηρεσιακά συμβούλια του αντιδίκου. Τα τελευταία, όμως, ως περιφερειακές υπηρεσίες του αντιδίκου εφαρμόζουν ήδη την προσβαλλομένη πράξη και δεν ασκούν τις προβλεπόμενες από το νόμο αρμοδιότητες τους, με προφανείς άμεσες και δυσεπανόρθωτες συνέπειες για τους υπό απόλυτη ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς: εάν δεν ανασταλεί η ισχύς της προσβαλλομένης τα Συμβούλια δεν θα ελέγχουν πλέον τη νομιμότητα και την καταχρηστικότητα των απολύτευσων, με αποτέλεσμα (πέραν της σχετικής βλάβης του δημοσίου συμφέροντος) να βρεθούν χωρίς νόμιμο λόγο άνεργοι.

Επειδή η αίτηση ακύρωσης μας προδήλως θα γίνει δεκτή, εφόσον η παρανομία της προσβαλλομένης είναι πασιφανής, δεδομένου ότι είναι προδήλως ανυπόστατη, λόγω μη δημοσίευσης. Συνεπώς, δεν καλύπτεται καν από το τεκμήριο νομιμότητας

των διοικητικών πράξεων και το Δικαστήριο πρέπει να διαγνώσει την απόλυτη ακυρότητα της (πρβλ. ΣτΕ 33/2009, 5012/1997, 5814/1996).

Επειδή δεν έχει διαμορφωθεί από την εκτέλεση των πράξεων αυτών πραγματική κατάσταση η οποία δεν είναι δυνατό να ανατραπεί και, επομένως, να κωλύει την αναστολή της, δεδομένου ότι είναι δυνατή η επαναφορά των πραγμάτων στην προτεραία κατάσταση (βλ., ΣτΕ ΕΑ 30/83, 220/83, 51/84, 54/82, 225/85).

Επειδή δεν υφίσταται άλλο ειδικότερο δημόσιο συμφέρον που να κωλύει τη χορήγηση της ζητούμενης αναστολής,

Επειδή η παρούσα είναι νόμιμη, βάσιμη και αληθινή.

ΓΙΑ ΑΥΤΟΥΣ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ- ΖΗΤΟΥΜΕ

Να γίνει δεκτή η παρούσα αίτηση μας,

Να ανασταλεί η ισχύς της προσβάλλομένης και κάθε άλλης συναφούς πράξης της διοίκησης,

Να εκδοθεί προσωρινή διαταγή, λόγω του κατεπείγοντος, και

Να καταδικασθεί το αντίδικο δημόσιο στην εν γένει δικαστική μας δαπάνη.

Αθήνα, 16/7/2013

Ο πληρεξούσιος δικηγόρος

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΩΔΙΚΟΣ
ΚΙΠ ΣΤ ΕΥΧΕΡΕΣΤΑΦΕΙ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ - ΝΟΜΙΜΟΙ ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ
ΠΑΤΡΙΚΟΙ ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ - ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΝΤΑΣ
ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΙ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΥΠΟΙ
ΤΕΛ. 010 993 455 ΤΕΛ. 010 724 9351
Γεροβίτης, Σ. Η. Κατηγοριαλογικό Δικηγόρος

